

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทน
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

กระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ คค ๐๒๐๙/๓๗๔๓ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงคมนาคมได้รับเรื่องการขออุทธรณ์เงินค่าทดแทน และได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทน เพื่อพิจารณาเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมตามมาตรา ๒๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ คณะกรรมการฯ ได้มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ๔ ประการ คือ

๑. คณะกรรมการฯ จะพิจารณาคำอุทธรณ์ซึ่งเลยกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ได้หรือไม่ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจะวินิจฉัยอุทธรณ์ภายหลัง ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ได้หรือไม่ คำวินิจฉัยนั้นจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

๒. ในกรณีที่คำขออุทธรณ์หมดอายุความตาม ๑. ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสือแสดงความจำนงว่าจะไม่ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๒๖^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่จะ

^๑ มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔ ผู้ใดไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๒๓ กำหนด มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนดังกล่าว

ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาอสังหาริมทรัพย์ มีจำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

^๒ มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนยังไม่พอใจในคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีหรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งนั้น ไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง การขนย้ายทรัพย์สินหรือการดำเนินการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นต้องสะดุดหยุดลง

ขอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเป็นธรรมหาทางเจรจาตกลงกัน คณะกรรมการฯ จะดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ทบทวนได้หรือไม่ และการดำเนินการดังกล่าวมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

๓. ในกรณีที่ผู้ทบทวนไม่พอใจราคาเด็ดขาดที่การทำเรือแห่งประเทศไทยแจ้งให้ทราบ และได้ยื่นอุทธรณ์ต่อการทำเรือแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคมโดยมิได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการฯ จะรับเรื่องไว้พิจารณาได้หรือไม่

๔. ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ๖ คน แต่มีกรรมการมาประชุมไม่ถึง ๕ คน (มาประชุมเพียง ๔ คน) การประชุมนั้นจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

กระทรวงคมนาคมจึงได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย เพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ในการพิจารณาปัญหาที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวง) และผู้แทนการทำเรือแห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า ในการเตรียมการสร้างท่าเรือน้ำลึกที่แหลมฉบังตามนโยบายของรัฐบาล การทำเรือแห่งประเทศไทยดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๑๖ และพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๒๑ ขึ้นใช้บังคับ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องจำนวนเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินที่จะเวนคืน คณะกรรมการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์สามารถทำความเข้าใจความตกลงกับเจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนได้ทั่วไกร้อยราย เหลือเพียงร้อยละยี่สิบที่ไม่สามารถทำความเข้าใจความตกลงกันได้ ขณะนั้นยังไม่เป็นที่แน่นอนว่ารัฐบาลจะสร้างท่าเรือน้ำลึกที่แหลมฉบังหรือไม่ การทำเรือแห่งประเทศไทยจึงไม่ได้มีหนังสือเสนอราคาเด็ดขาดไปให้เจ้าของที่ดินทราบตามมาตรา ๒๓^๓ ซึ่งทำให้ไม่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๒๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการ

ในกรณีที่รัฐมนตรีหรือศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่ายหรือวางเงินค่าทดแทนนั้น

^๓ มาตรา ๒๓ ถ้าทั้งสองฝ่ายตกลงกันไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหนังสือเสนอกำหนดราคาเด็ดขาดไปให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

หนังสือเสนอราคาเด็ดขาดเช่นนี้ เมื่อมีใบรับหรือรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมีพยานอย่างน้อยสองคนลงนามรับรองว่าได้ส่งแก่ผู้รับโดยถูกต้องแล้วให้ถือว่าได้ส่งแก่ผู้รับแล้ว

^๔ มาตรา ๒๔ ถ้าคำเสนอของเจ้าหน้าที่ไม่มีคำสนองรับภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำเสนอนั้น คู่กรณีแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะขอให้ตั้งอนุญาโตตุลาการตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ได้

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อมาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐^๔ ได้มีผลใช้บังคับ และรัฐบาลได้เร่งรัดให้การทำเรือแห่งประเทศไทยดำเนินการสร้างทำเรือน้ำลึกที่แหลมฉบังโดยเร็ว การทำเรือแห่งประเทศไทยจึงมีหนังสือเสนอราคาเด็ดขาดไปยังเจ้าของที่ดินที่เหลืออยู่อีกน้อยกว่ารายนั้นเมื่อปลายเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ราคาเด็ดขาดที่เสนอไปนั้นก็คือ ราคาที่ดินที่คณะกรรมการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้เคยเสนอไว้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนไม่ยอมตกลงตามราคาเด็ดขาดที่การทำเรือฯเสนอไป และได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามมาตรา ๓๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มีเจ้าของที่ดิน ๕๔ รายยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ และรัฐมนตรีฯ ได้สั่งการให้ส่งเรื่องไปให้การทำเรือแห่งประเทศไทยพิจารณา การทำเรือแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กทท.๐๓๐๒/๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงปลัดกระทรวงคมนาคมเสนอให้รัฐมนตรีฯ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขึ้นตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๑ คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ ควรจะแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายและผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาอสังหาริมทรัพย์ รัฐมนตรีฯ จึงได้ยกเลิกประกาศกระทรวงคมนาคมเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะใหม่ขึ้นโดยระบุนิยามการเป็นรายบุคคลเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ในระหว่างนั้น ผู้อุทธรณ์ทั้ง ๕๔ รายได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สรุปความได้ว่า แม้ว่าจะระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับคำอุทธรณ์

ถ้าผู้มีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าทดแทนไม่เสนอตั้งอนุญาโตตุลาการดังกล่าวภายในกำหนดหกเดือน ให้ถือว่าราคาเด็ดขาดที่เจ้าหน้าที่เสนอเป็นเงินค่าทดแทน และเมื่อได้วางเงินต่อศาลแล้ว เจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินนั้นได้

^๔ พิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๔ ตอนที่ ๑๖๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๐ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๓๐

^๖ มาตรา ๓๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้คงใช้บังคับได้ตามอายุของพระราชกฤษฎีกานั้น

การเวนคืนและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ แต่การดำเนินการต่อไป ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นแล้ว และอนุญาโตตุลาการยังมิได้ชี้ขาดให้เป็นอันยกเลิกอนุญาโตตุลาการนั้น และให้คู่กรณีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่จะแจ้งให้คู่กรณีทราบถึงการยกเลิกอนุญาโตตุลาการตามวรรคสองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ได้ผ่านพ้นไปแล้วโดยที่ไม่มีการวินิจฉัยอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ก็ไม่ประสงค์จะดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล แต่ใครขอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาใช้วิธีการเจรจาเพื่อตกลงราคาค่าทดแทนที่เป็นธรรมแทนผู้อุทธรณ์พร้อมที่จะเจรจาเพื่อหาข้อยุติโดยไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทั้งสองฝ่าย รัฐมนตรีฯ จึงมีคำสั่งให้ส่งหนังสือของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาเสนอความเห็นคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีปัญหาว่า เมื่อระยะเวลาหกสิบวันได้ผ่านพ้นไปแล้ว คณะกรรมการฯ จะดำเนินการตามคำขอของผู้อุทธรณ์ได้หรือไม่

อนึ่ง เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนรายหนึ่งคือ นายกิตติ กุลเนตุ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ ถึงผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทย สรุปความได้ว่าตามที่คณะกรรมการเวนคืนฯ ได้กำหนดค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินของตนสามแปลงเป็นจำนวนเงิน ๓๙,๘๑๒.๕๐ บาท นั้น ไม่สามารถจะยอมรับได้ จึงขอให้คณะกรรมการเวนคืนฯ พิจารณาให้ความเป็นธรรมใหม่ด้วย การทำเรือแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ กทท.๐๓๐๒/๑๑๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงปลัดกระทรวงคมนาคมขอให้นำหนังสือของนายกิตติ กุลเนตุ ดังกล่าวเรียนเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป เจ้าหน้าที่ได้นำเรื่องเสนอปลัดกระทรวงคมนาคมเพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อทราบก่อนนำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคมจึงนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีฯ ทราบและรัฐมนตรีฯ ได้มีคำสั่งรับทราบ เมื่อมีการนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาคณะกรรมการฯ มีปัญหาว่า สำหรับกรณีนี้คณะกรรมการฯ จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ จึงเห็นสมควรหารือปัญหาดังกล่าวต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาที่ขอหารือมาประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวง) และผู้แทนการทำเรือแห่งประเทศไทยแล้ว สำหรับปัญหาแรกที่ว่า เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับคำอุทธรณ์เรื่องจำนวนเงินค่าทดแทนคณะกรรมการฯ และรัฐมนตรีฯ จะมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปได้หรือไม่นั้น มีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง^๓ ประกอบกับมาตรา ๒๖ วรรคแรก^๔ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว เห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่บัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและมาตรา ๒๖ วรรคแรกขึ้นไว้ก็เพื่อจะเร่งรัดให้รัฐมนตรีดำเนินการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วเพื่อประโยชน์ของราษฎรที่ถูกเวนคืนที่ดิน และถ้ารัฐมนตรีฯ มิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วัน ก็ได้บัญญัติให้สิทธิเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นำคดีฟ้องร้องต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นกำหนด ๖๐ วัน เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้บัญญัติความไว้เพียงเท่านี้ ก็ต้องแปลความว่ากฎหมายไม่ให้

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

ห้ามรัฐมนตรีที่จะวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน แต่การวินิจฉัยของรัฐมนตรีจะเป็นที่ยอมรับของผู้อุทธรณ์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับผลของคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ถ้าเจ้าของที่ดินพอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เพราะได้ค่าทดแทนที่เป็นธรรม เจ้าของที่ดินก็คงจะไม่น่าคดีขึ้นฟ้องต่อศาล หรือถ้าได้ฟ้องไว้แล้วก็อาจถอนฟ้อง ฟังสังเกตว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มีลักษณะแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติถึงผลของกรณีที่ผู้พิจารณาวินิจฉัยไม่พิจารณาสั่งการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยให้ถือว่าผู้พิจารณาวินิจฉัยเห็นชอบกับคำอุทธรณ์หรือคำขอ เช่น มาตรา ๑๙^๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ มาตรา ๖๘^{๑๐} แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอนุญาต และมาตรา ๑๙^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์นาวิ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวิแจ้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในเวลาไม่เกินห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายใน

^๙ มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ต้องเวนคืนโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นแต่เพียงบางส่วน เจ้าของจะร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งใช้การไม่ได้แล้วด้วยก็ได้

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมเวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๑๐} มาตรา ๖๘ เมื่อบุคคลใดมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำการตามความในมาตรา ๖๗ ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขออนุญาต

ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่อนุญาต ให้เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับจากวันทราบคำสั่งไม่อนุญาต ให้รัฐมนตรีสั่งภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ คำสั่งรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดหกสิบวันดังกล่าวในวรรคก่อนให้ถือว่าอนุญาต

^{๑๑} มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มิอาจบรรทุกของที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ โดยเรือไทยได้ให้ผู้ส่งของยื่นคำขอรับหนังสืออนุญาตให้บรรทุกของดังกล่าวโดยเรืออื่นต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่น ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ขอทราบภายในเวลาไม่เกินห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาห้าวันให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้

กำหนดเวลาห้าวันให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้

สำหรับปัญหาที่สองที่ว่า ในกรณีที่ระยะเวลา ๖๐ วันได้ล่วงพ้นไปแล้วผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสือแสดงความจำนงว่าจะไม่ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๒๖ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่จะขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเป็นธรรมโดยการเจรจาตกลงกัน คณะกรรมการฯ จะดำเนินการตามความประสงค์ของผู้อุทธรณ์ได้หรือไม่ และการดำเนินการดังกล่าวมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่นั้น ในปัญหาข้อนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) มีความเห็นว่า ก่อนที่จะพิจารณาว่าคณะกรรมการจะดำเนินการเจรจาตกลงตามข้อเสนอของเจ้าของที่ดินได้หรือไม่นั้น ควรพิจารณาถึงสิทธิของผู้อุทธรณ์เสียก่อนว่าผู้อุทธรณ์มีสิทธิที่จะยื่นข้อเสนอแสดงความจำนงจะไม่ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล และจะขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเป็นธรรมด้วยการเจรจาทางตกลงกันว่าจะกระทำหรือไม่ เพราะถ้ากระทำไม่ได้ หรือไม่มีสิทธิจะกระทำเพราะมีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้อย่างชัดเจนที่จะพิจารณาข้อเสนอของผู้อุทธรณ์ต่อไป ในประเด็นนี้เห็นว่า การกำหนดเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จะต้องกำหนดโดยคำนึงถึงกฎเกณฑ์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑^{๑๒} เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคมประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๓๓^{๑๓} วรรคสี่ ก็ได้บัญญัติไว้ว่า

^{๑๒} มาตรา ๒๑ เงินค่าทดแทนที่จะให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทน

ตามมาตรา ๑๘ นั้น ถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นพิเศษในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับใดโดยเฉพาะแล้ว ให้กำหนดโดยคำนึงถึง

(๑) ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนตามที่เป็นอยู่ในวันใช้บังคับพระราชบัญญัติที่ออกตามมาตรา ๖

(๒) ราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การเสียภาษีบำรุงท้องที่

(๓) ราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติ

กรรม

(๔) สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์นั้น และ

(๕) เหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืน

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคม

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓} มาตรา ๓๓ ๑.๓

๑.๓

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตร หรือการอุตสาหกรรมหรือเพื่อการปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคสามให้คำนึงถึงการได้มา สภาพ และที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ ประกอบกับเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม

๑.๓

๑.๓

“การกำหนดค่าทดแทนให้ค้ำึงถึงการได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ ประกอบกับเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม” ฉะนั้น ผู้อุทธรณ์หรือเจ้าของที่ดินจึงย่อมมีสิทธิที่จะเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมพิจารณากำหนดราคาที่ดินที่เป็นธรรมได้เสมอในเมื่อเห็นว่าราคาที่คณะกรรมการกำหนดยังไม่เป็นธรรมหรือคณะกรรมการยังไม่ได้พิจารณากำหนดแต่ครบกำหนดเวลา ๑๒๐ วันเสียก่อน สำหรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เมื่อได้รับข้อเสนอจากผู้อุทธรณ์แล้วเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะต้องพิจารณาว่าการกำหนดราคาที่ดินที่เป็นธรรมได้กระทำครบถ้วนถูกต้องตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้วหรือยัง ถ้ายังไม่ได้กระทำหรือกระทำไม่ถูกต้อง รัฐมนตรีก็ชอบที่จะสั่งให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาข้อเสนอของผู้อุทธรณ์ต่อไปได้ และรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจกำหนดราคาที่ดินที่เป็นธรรมถึงแม้จะพ้นกำหนด ๖๐ วันได้ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคมและไม่ขัดแย้งกับบทกฎหมายใด ในประเด็นนี้อาจมีข้อโต้แย้งว่า เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ไม่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และรัฐมนตรีในอันที่จะเจรจาตกลงราคาที่ดินที่เป็นธรรมตามข้อเสนอของผู้อุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน คณะกรรมการฯ และรัฐมนตรีก็ย่อมไม่มีอำนาจจะกระทำได้ สำหรับข้อโต้แย้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) มีความเห็นว่า การตีความเกี่ยวกับอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคม และไม่เป็นการขัดแย้งกับบทบัญญัติมาตราหนึ่งมาตราใดของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ย่อมเป็นการตีความที่ก่อให้เกิดผลดีในการบริหารราชการแผ่นดิน เพราะช่วยให้ประชาชนบังเกิดศรัทธาและความนับถือต่อรัฐบาลและข้าราชการ และช่วยขจัดความขัดแย้งระหว่างราษฎรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้มีคดีขึ้นสู่ศาลยิ่งกว่าการตีความตามถ้อยคำของตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัดโดยยึดถือหลักว่าเมื่อกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ย่อมไม่มีอำนาจกระทำได้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) เห็นว่า ไม่ควรจะนำหลักกฎหมายดังกล่าวมาใช้กับกรณีที่กำลังพิจารณาอยู่นี้เพราะการตีความที่สนับสนุนให้รัฐมนตรีมีอำนาจกระทำได้อีกก็เพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดินดังได้กล่าวมาข้างต้นและเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคมมิใช่สนับสนุนให้รัฐมนตรีใช้อำนาจในทางจำกัดเสรีภาพของบุคคลหรือก่อให้เกิดความเสียหายในทรัพย์สินของบุคคลซึ่งจะกระทำมิได้ สรุปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า คณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณาข้อเสนอของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ๕๘ ราย และรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดราคาที่ดินที่เป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันได้ และเห็นสมควรกล่าวไว้ด้วยว่า การเจรจาตกลงตามข้อเสนอของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ๕๘ รายนั้น ควรทำให้เสร็จก่อนครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล เพราะการที่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์เสนอให้มีการเจรจา

ต่อไปเมื่อล่วงพ้น ๖๐ วัน ก็เพื่อให้ได้ราคาที่ดินที่เป็นธรรม ถ้าหากเจ้าของที่ดินเห็นว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือรัฐมนตรีฯ ละเลยไม่จัดให้มีการเจรจาตามข้อเสนอของตน หรือเห็นว่าราคาที่รัฐมนตรีฯ กำหนดเมื่อล่วงพ้น ๖๐ วัน ยังเป็นราคาที่ไม่เป็นธรรมเจ้าของที่ดินก็ชอบที่จะนำคดีฟ้องร้องต่อศาลตามมาตรา ๒๖ วรรคแรกได้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันพ้นกำหนด ๖๐ วัน

สำหรับปัญหาที่สามที่ว่า เจ้าของที่ดินที่ต้องเวนคืนได้ยื่นหนังสือต่อผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทยโดยไม่ได้นับต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ในเรื่องนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ แจ้งจำนวนเงินค่าทดแทนโดยถือตามจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดไว้ไปยังนายกิตติ กุลเนตฺ แต่นายกิตติ กุลเนตฺ ไม่ยอมรับค่าทดแทนที่ผู้อำนวยการการทำเรือฯ เสนอไป และได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ ถึงผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทยขอให้คณะกรรมการเวนคืนฯ พิจารณาให้ความเป็นธรรมด้วย การทำเรือฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือดังกล่าวเป็นหนังสืออุทธรณ์คัดค้านค่าทดแทนจึงมีหนังสือ ที่ กทท.๐๓๐๒/๑๑๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงปลัดกระทรวงคมนาคมขอให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อไป ปลัดกระทรวงคมนาคมจึงนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีฯ เพื่อทราบก่อนนำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งรัฐมนตรีฯ ได้แต่งตั้งไว้แล้ว และรัฐมนตรีฯ ได้มีคำสั่งรับทราบ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) มีความเห็นว่าการที่นายกิตติ กุลเนตฺ ได้ยื่นหนังสือคัดค้านค่าทดแทนต่อการทำเรือแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๑๘๐ วัน ตามที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้บัญญัติไว้ และเจ้าหน้าที่เวนคืนฯ ได้เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมโดยผ่านปลัดกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีฯ ก็ได้รับทราบถึงการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาต่อไป ในกรณีเช่นนี้ จึงถือได้ว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์ที่คณะกรรมการฯ จะรับไว้พิจารณาและเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีฯ เพื่อประกอบการวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปได้

สำหรับปัญหาที่สี่ที่ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ๖ คน แต่มีกรรมการมาประชุมเพียง ๔ คน การประชุมจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการนั้น โดยทั่วไปให้ถือเอาจำนวนกรรมการไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งเป็นองค์ประชุม และในการวินิจฉัยก็ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ ตัวอย่างเช่น กรณีของคณะกรรมการ

สิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐^{๑๔} และมาตรา ๑๑^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือคณะกรรมการอาคารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หากกฎหมายประสงค์ให้มืองค์ประชุมที่แตกต่างกันก็จะกำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรา ๒๐ วรรคแรก^{๑๗} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า จะต้องมีการอัยการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคนจึงจะเป็นองค์ประชุม หรือในกรณีที่กฎหมายต้องการให้องค์ประชุมต้องประกอบด้วยบุคคลฝ่ายใดบ้างก็จะกำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น การประชุมของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๔๐ วรรคแรก^{๑๘} แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ สำหรับกรณีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์นี้ เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ไม่ได้กำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้เป็นพิเศษจึงต้องถือตามกฎหมายการประชุมทั่วไปที่ว่า หากมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ถือเป็นองค์ประชุม เมื่อมีการมาประชุม ๔ คนจากจำนวนกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งทั้งหมด ๖ คน การประชุมนี้จึงมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๑๔} มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต้องมีการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

^{๑๕} มาตรา ๑๑ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

^{๑๖} มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

^{๑๗} มาตรา ๒๐ การประชุม ก.อ. ต้องมีการอัยการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคนจึงเป็นองค์ประชุม

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๘} มาตรา ๔๐ การประชุมของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน และต้องมีการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคนจึงจะเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๕ (๔) ต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ฯลฯ

ฯลฯ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๓๑